

Fruiting tuinplezier toegewenst met de nieuwe Fruit-ABC-nieuwsbrief!
Kunt u deze nieuwsbrief niet goed lezen? Online [pdf-versie](#).

VOORWOORD

In november oogst je (gewone) kiwi's, mispels, persimoen en kaki's. Verzamel en vernietig het valfruit.

Strooi op de zwart gemaakte (onkruidvrije) boomstrook van fruitbomen en fruitstruiken een dun laagje compost.

Wildopslag van fruitbomen kan je nog steeds verwijderen of verplanten.

Plant eens een (fruit)boom ter nagedachtenis aan iemand! Geschikt hiervoor zijn de amandel 'Robijn', okkernoten/walnoten en roodvlezige appelrassen.

INHOUD

Voorwoord.....	1
Fruitage tuintips voor november.....	1
Snoei.....	1
Fruitsoorten snoeien in november.....	1
Licht verstorende takken wegnemen... ..	1
Vermeerdering	2
Fruitsoorten te stekken in november. .	2
Planten.....	2
Optimale plantafstanden.....	2
Plantplannen voor kleinfruit?	2
Onderhoud	2
Kiwi's niet te vroeg plukken!.....	2
Allerlei.....	3
Agenda	3
November 2024.	3
December 2024	3

FRUITIGE TUINTIPS VOOR NOVEMBER.

Planten: blauwe bessen, blauwe honingbes, frambozen en jostabes.

Snoeien en stekken van vlierstruiken. Snoeien van tweemaal dragende - en herfstframbozen.

Licht verstorende takken bij appel- en perenbomen verwijderen.

Winterstek onderstammen 'MM 106', Kwee en 'Saint Julien A'.

Wortelstekken van bramen en pruimonderstam.

Kweek een nieuwe plant van braam, taybes en loganbes door enkele scheuttoppen af te leggen.

Plukken van kiwi's, mispels en kaki's. Verwijder en vernietig na de eerste vorst de grote, onrijpe vijgen. Kleine groene bolletjes (erwtgrootte) laat je hangen. Alle valfruit opruimen.

Bij fruitbomen kan je boomlijmbanden aanbrengen tegen de wintervlinder.

Verwijder in de steenfruitbomen alle verdroogde vruchten (mummies). Boomstammen behandelen met stamafwit-middel tegen vorstscheuren.

Bomen beschermen tegen wildvraat. Kweewortels beschermen tegen wintervorst.

Strooi ca 2 cm gehakselde bladmulch onder de fruitbomen en houtig kleinfruit. Vogelnestkastjes reinigen met heet water, laten drogen en opnieuw omhoog hangen zodat sommige vogeltjes ze kunnen gebruiken om te overnachten.

Van sommige onderwerpen kan je in deze nieuwsbrief meer lezen.

SNOEI

Fruitsoorten snoeien in november.

Raadpleeg de fruit-

[snoeikalender](#).

Een gewone (uitdunnings-) snoei kan je in november doen

bij bramen, frambozen, Japanse wijnbes, taybessen, kruisbessen en trosbessen.

Volg eens een les/lezing in het snoeien van fruitbomen en fruitstruiken! →Zie agenda onderaan! [Lees meer](#)

Licht verstorende takken wegnemen.

Neem nu 2 of 3 dikke & steil groeiende takken bovenin de (laagstam)appel- en perenbomen weg. Te dikke takken nemen licht weg van het vruchthout lager in de boom.

FRUITSOORT	Snoeikalender per maand http://											
Nederlandse naam	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
Kiwibes, kiwiberry	x					x	x	x	x			x
Gewone kiwi	x					x	x	x	x			x
Krentenboompje						x	x	x	x			
Aardbeiboom	x	x									x	x
appelbes			x	x								
Pawpaw							x					
Tamme kastanje										x		
Sierkwee, dwergkwee			x	x		x						
Citroen, sinaasappel				x	x							

Met een scherpe snoeizaag of takkenschaar gaat dit werk snel. Het overige snoeiwerk (snoei van het vruchthout) doe je in de winter of in het vroege voorjaar (februari-maart). Verwijder alle kankeraantastingen bij appelbomen.

Snoei bij droog weer en gebruik een scherpe snoeizaag, dan is een wondbehandeling niet nodig. [Lees meer](#)

VERMEERDERING

Fruitsoorten te stekken in november.

Vijgen,

kruisbessen,

kiwibessen, kiwi, 'MM 106' (appelonderstam), Kwee A en Adams, kersonderstam 'Colt', pruimonderstammen, mirabelpruimen en jostabes. Sommige fruitsoorten kan je beter in een vorstvrije kas (in pot) stekken, maar de meeste soorten kuil je als winterstek in openlucht in.

Raadpleeg de fruitstekkalender: [Lees meer](#)

PLANTEN

Optimale plantafstanden

Laagstam (appel, peer, pruim) plant je op ca 1,50 m, half- en hoogstammen (appel, peer, pruim, kers, walnoot) op ca 7-10 m.

Struiken van kruisbessen, rode- en zwarte trosbessen op ca 1 m.

Leivormen van kleinfruit en appel & peer & trosbessen op 0,50 m. [Minitrees](#) & CAT's typen (zuilvormige appelbomen) op 0,50 of 0,60 cm.

Druiven plant je op 1,30 of 1,75 m in de rij en minstens 2 m tussen de rijen. Afhankelijk van de grondsoort, fruitsoort, ras en gebruikte onderstam kan de optimale plantafstand verschillen. Ook de onderstam en het gekozen planten teeltsysteem heeft een invloed op de optimale plantafstand.

Fruithagen van houtig kleinfruit zoals trosbessen, kruisbessen en frambozen plant je op de kleinste (30 cm) afstand. [Lees meer.](#)

Plantplannen voor kleinfruit?

Oogsten van kleinfruit*

KLEINFRUIT	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.
Aardbeien (doordr.)						
Blaauwe honingbes						
Kers (zoete)						
Zure kers (kriek)						
Rode trosbes						
Witte bes						
Zwarte bes						
Kruisbes						
Jostabes						
Taybessen						
Braambes						
Zomerframbozen						
Herfstframbozen						
Blaauwe bessen						
Kiwibes						
Druiven (openlucht)						

* Pluktijd kan verschillen volgens het ras, seizoen en de grondsoort. Raadpleeg uw [Groente- en Fruit Encyclopedie](#) voor meer informatie!

Door in de herfst meerdere soorten kleinfruit te planten kan je vanaf half mei tot einde oktober regelmatig oogsten. Combineer hoog- en halfstambomen met laagstam appelbomen (of houtig kleinfruit) zodat je vroeger kan oogsten. Het snelste kan je oogsten van aardbeien, trosbessen, herfstframbozen én (stekelarme) kruisbessen.

Kleinfruit is geschikt voor grote én kleine tuinen. Ook in een moestuinbak kan je langs de kant een (stekelarme) kruisbes planten en omhoog leiden aan steunstokken of aan een traliwerk. Een **breed groeiende fruithaag** kan je maken met vijgen.

Voor een **smalle fruithaag** (in volle grond) kan je druiven, rode trosbessen, witte trosbessen, kruisbessen, kiwibes 'Issai' en herfstframbozen gebruiken. [Lees meer.](#)

ONDERHOUD

Kiwi's niet te vroeg plukken!

Om een hoog suikergehalte te hebben in de kiwivruchten zal je zo laat mogelijk plukken. Pluk na de eerste lichte vorst (ca 15-30 nov.), afhankelijk van het ras en de standplaats.

Pluk de kiwi's zonder vruchtsteel en laat die stelen hangen aan de plant.

Zo is het bij de snoei (in december), gemakkelijk om te weten waar je moet snoeien.

Na de pluk rijpen de vruchten nog enkele weken na, voor ze eetrijp zijn.

Kiwivruchten zijn erg gevoelig voor ethyleen (= rijpingsgas), zodat enkele rijpe appels de rijping versnellen.

[Lees meer.](#)

ALLERLEI

In volgende nieuwsbrief:

SNOEI:

Te snoeien in december.

Druiven in kas/serre snoeien.

VERMEERDERING:

Te stekken in december.

Fruitboomonderstammen stekken.

PLANTEN:

Bomen en struiken met kale wortels planten.

ONDERHOUD:

Vorstscheuren en vorstspleten voorkomen.

ALLERLEI:

Snoeilessen, entlessen.

Boekentips.

GROENTE- EN FRUIT Boekentips.

- Groente- en Fruit Encyclopedie. [Info](#).
- Gemakkelijk fruit. Uit eigen tuin, van terras of balkon. [Info](#).
- ABC van het plantenlatijn. Betekenis van botanische namen. [Info](#).

[Lees meer over deze tuinboeken](#)

AGENDA

Interesse? neem je contact op met de organisator.

Op zoek naar een spreker/lesgever voor uw vereniging? [Lees meer](#).

November 2024.

- 12 en 13 november 2024 (14 uur) **Professioneel leren snoeien** (snoeiprincipes, tijdstip, gereedschap en veiligheid). PCLT te B-8800 Roeselare. [Meer info](#).
- Vrij 15 november 2024 (19u30) Lezing **Teeltplanning en vruchtwisseling in de moestuin**. (dhr. Jos Van Hoecke). Locatie: GOC, Geraardbergsesteenweg 94, B-9090 Melle. Inkom 4€. [Meer info](#). [Tip!](#)
- Za 16 november 2024 (13u30) Voordracht "**starten met een moestuin**". Locatie: Sparrenhof, Brugse steenweg 183, B-9900 [Eeklo](#). [Info](#).
- Zo 24 november 2024 (10-17u) **Wintermarktje** 3.0 Halsberg 9 te B-9890 [Gavere](#). [Info](#).

- Di 26 november 2024 (19u30) Voordracht "**warmte minnende fruitsoorten**" (vijg, Citrus, pawpaw en kaki). Locatie: De Polder, Stokerij 10, B-8380 [Dudzele](#). [Info](#). [Tip!](#)
- Do 21 en za 23 november 2024 **Cursus vormsnoei hoogstamfruitbomen te Kortesse**m. [Info](#).
- Za 23 november 2024 (14-16u) Start bijeenkomst **leifruitcursus: planten van leifruit**. Later 3 lessen (januari, maart, juni) i.v.m. enten, wintersnoei en zomersnoei. Locatie is in en rond het Zeeuws Fruit museum te Kapelle (NL). Cursus is voor beginners en gevorderden. Deelname 100 €. [Info](#).
- .

December 2024

- Zo 1 dec 2024 (9u30) Voordracht "**teelt en snoei van eetdruiven**". Locatie: Raad der Bommels, Maghermanlaan te B-9600 [Ronse](#). [Info](#).
- Za 7 december 2024 (13u30) Voordracht "**Verzorging van buitendruiven**" te B-2800 [Mechelen](#) (Tivoli). Org. NBS Mechelen. Deelname 5€. [Info](#).
- Za xx dec (9-12u) **Snoeicursus van houtig kleinfruit**. Deelname xx €. Locatie: Tectura Tuinbouwschool, B-9090 [Melle](#). [Inschrijven](#).
- Za xx dec 2024 (14u) **Snoeidemo van druiven en kiwibes**. Deelname 10 Euro. Locatie: Kruisbessen Proeftuin te B-9930 [Lievegem](#) (Zomergem). [Info](#).
- Za 14 dec 2024 (9u15) Voordracht "**xyz**" te B-9031 [Drongen](#) (Gent). [Info](#).
- Zo 15 dec 2024 (9u30) Voordracht "**winterwerk aan fruitbomen**". Locatie: Schutterslokaal, St Martensstraat 8 te B-9660 [Opbrakel](#). [Info](#).
- —

SLOT

Nog geen abonnee? [Schrijf je nu in voor deze Fruit-nieuwsbrief.](#)

Komt deze nieuwsbrief bij jou in de SPAM box? Voeg het emailadres gdekinder@gmail.com toe tot de contacten van uw emailprogramma en het probleem is meestal opgelost!

SOCIALE MEDIA EN BLOG

Blijf op de hoogte met [facebook](#) (liefhebbers van fruit en fruitteelt) en [twitter](#).

VORIGE NIEUWSBRIEF LEZEN? (PDF)

Zie [webpagina](#).

Je ontvangt deze nieuwsbrief omdat je je hiervoor opgegeven hebt. Wij gaan zeer voorzichtig om met je persoonsgegevens en doen er alles aan om deze gegevens zo goed mogelijk te beschermen.

TE VEEL NIEUWSBRIEVEN? Klik hier om je [af te melden en uit te schrijven](#)

1 november 2024 - mailing aan 6 220 fruit(tuin)minnende gezinnen.

Dank aan Ivan M. en Dieter D. voor het nalezen en de tips.

Bedankt voor uw aandacht!

Guy De Kinder, auteur van de Fruit-ABC nieuwsbrief

Opmaak te Melle, 1-11-2024 07:19

[Afmelden](#)

[Contact](#)